

QUADRE CRONOLÒGIC

DATA	COVA DE RAMON LLULL	SANTUARI DE CURA	ESCOLA DE GRAMÀTICA
1232	Naixament de Ramon Llull		
1316	Mort de Ramon Llull		
1453			Pere Joan Llobet
1468		Joan de Tagamanent, idea de fundar un monestir per a dotze frares menors (GM ¹) i un hospici ²	
1478			Beatriu de Pinós
1481			Pere Daguí-Agnès de Pacs
1483			Estudi General
1502		Col·legi de gramàtica. Confraria	
1507		Canonge Genovard, rogatives al lloc de les ermites. No es parla de cap capella ni església (GM)	
1509		Primer document en què s'esmenta l'existència d'una capella. Fra Martí Carbonell hauria estat el promotor de la capella, imatge de la marededéu. En el context de l'observança franciscana (GM)	
1519		Donatius testamentaris per Nostra Dona de Cura del Puig de Randa (GM)	
1544		Església primitiva, una petita capella (GM)	
1545		Benedicció dels fruits, una pràctica arrelada (GM)	
Inicis s. XVII		Nova església, dedicada a la marededéu (GM)	

¹GM: MUNAR, Gaspar. *La muntanya dels tres santuaris*. Lluçmajor: L'Àngel Pastor, 1991.

²Aguiló, Estanislau de Kostka. «Projecte de fundació d'un monestir de frares menors y hospici en el puig de Randa. Testament de Johan de Tagamanent (1468)», *Bolletí de la Societat Arqueològica Lul·liana*, 10 (1903), p. 13-16.

QUADRE CRONOLÒGIC

DATA	COVA DE RAMON LLULL	SANTUARI DE CURA	ESCOLA DE GRAMÀTICA
1609	Benedicció de la capella, per part del bisbe de Mallorca Simó Bauçà (SASTRE 1907: 180 i GINARD 1957: 245)		
1650	Mut, tom II		
1662		A la clau de volta de la sagristia (GM)	
1717		Data a la barana del cor (GM)	
1763	El paborde Terrassa afirma que aquell any es va posar un nou retaule de maó a la capella de la cova (SASTRE 1907 i GINARD 1957: 245)		
1787	Vargas Ponce: res		
1789	Descripció de Berard (?) ³		
1807	Destrucció de la mata escrita. Matias Puig (SASTRE 1907; GINARD 1957: 246; ROTGER 1955: 57 nota 2). Se pensa que la notícia no és exacta perquè Puig havia deixat de ser mestre el 1800		
1808	JOVELLANOS 1808: 764.		
1812			D. Juan Nicolau era el protector de cases pies i col·legi de Randa, de l'Ajuntament de Palma (LLABRÉS 1881: 375)
1829			Tancament de l'Escola de Gramàtica
1835		Joan Pou, de Randa, designat donat (GM)	
1840	Furió visita la cova (FURIÓ 1966: 163)		
1847			Mor el P. Lluís de Vilafranca, caputxí. Havia cursat estudis a l'Escola del puig de Randa (LLABRÉS 1881: 287).

³BERARD, Jeroni de. *Viaje a las villas de Mallorca*. Palma: Ajuntament de Palma, 1983.

QUADRE CRONOLÒGIC

DATA	COVA DE RAMON LLULL	SANTUARI DE CURA	ESCOLA DE GRAMÀTICA
1861		El Santuari confiat a Josep Morell Esteva, propietari d'Albenya. Instal·lació d'una comunitat d'ermitans. Un grup que professa la regla del tercer orde de sant Francesc de Paula. Fr. Miquel Amengual, llec ex-claustrat de l'orde dels mínims, superior. (GM)	
1865	Pagenstecher: res		
1868		Josep Morell deposita al santuari la imatge del Sant Crist, procedent de l'antic convent de Sant Domingo de Palma (GM)	
1870		L'honorable Lluç Solivellas, designat custodi del santuari per part de l'ajuntament popular de Palma (GM)	
1879		El santuari confiat a un sacerdot de Lluçmajor. Hi resideix (GM)	
1880		Es desmuntat el telègraf òptic del Reial Palau, la torre d'en Pau i el santuari de Cura (LLABRÉS 1880: 609 i 1882: 93)	
1881		«El Santuario a cargo de un eclesiástico de Lluçmajor», <i>Diario de Palma</i> , 22 d'abril de 1881; LLABRÉS 1881: 25.	
1884	Descripció de la cova per part de l'Arxiduc (LLUÍS SALVADOR 199: 698)		
1886		Benedicció dels fruits a la Catedral, abans es feia al puig de Randa (LLABRÉS 1886: 36)	

QUADRE CRONOLÒGIC

DATA	COVA DE RAMON LLULL	SANTUARI DE CURA	ESCOLA DE GRAMÀTICA
1888		J. M. Quadrado ⁴ : «un abandono de cien años, aun no completos, nos deja de Cura, no interesantes ruinas, sino despojos mezquinos y caducos, que no corresponden a la grandeza de la institución ni a las incesantes y cuantiosas expensas de su sostenimiento y reparo; cuesta en vista del cadáver comprender algo del espíritu que lo anima». (GM)	
1893	Vuillier (res)		
1900		Julià Cardell, batle d'Algaida, respon al batle de Palma sobre l'amillament del santuari de Cura (AMP)	
1906		El bisbe Campins visita el Santuari, acompanyat d'Antoni Gaudí i Joan Rubió. Pensa en un projecte lu-lià (GM)	
1907	<i>Correo Mariano</i> , 9 (25 de novembre de 1907)		
	<i>La mata escrita</i> , de Miquel Costa i Llobera		
1913	Fr. Pere Salas i Fr. Jordi Riutort inicien vida comunitària a Cura (24 d'agost). Visita del P. Provincial: «con muy buen acierto dispuso que se reconstruyesen los muros que cerraban el recinto del a Cueva del Beato Ramón y que estaban del todo desmoronados, trabajo queseguida [sic] fue emprendido» (ROTGER 1915: 103-104).		

⁴QUADRADO, José María. *España: sus monumentos y artes, su naturaleza e historia: Islas Baleares*. Barcelona: Edición de Daniel Cortezo, 1888, pàg. 1148.

QUADRE CRONOLÒGIC

DATA	COVA DE RAMON LLULL	SANTUARI DE CURA	ESCOLA DE GRAMÀTICA
	<p>Campins amb la comunitat TOR visita la cova. Ja s'havia netejada de pedres i esbarzers i s'hi havia gravat aquesta inscripció:</p> <p>«Aquest és el lloc on es retirava el benaventurat Ramon Llull a pregar Déu. Estant amb alta contemplació li aparegué Jesús crucificat al qual abraçà Ramon, desapareguent Jesús, li deixà la creu entre els braços» (GM) (27 de novembre). GINARD 1957: 253-254.</p>		
1914		Restabliment de l'antiga festa de la benedicció dels fruits (GM) (3 de maig)	
1915		Primera pedra de la nova església que hi havia projectada per aquell lloc (GM) (24 d'octubre)	
1933	Els terciaris d'Inca col·loquen una làpida nova a la cova, en el marc del centenari del naixement del Beat Ramon Llull		
1942	Benedicció de l'estàtua de Ramon Llull que s'ha de situar a Cura, a la cova de la mata. És obra de Joan Bonnín Pomar ⁵ (6 de setembre)	Benedicció dels fruits: crònica del P. Compnay: horabai-xa es visità la cova, amb les autoritats abans d'abandonar el santuari (AMP LN-2175-18, 26 d'abril).	
1944		Sol·licitud al Ministeri d'Educació de Patrimoni Historico-artístic, santuari de Cura batle Dezcallar (AMP)	
1947	Projecte de casa social: Puig i Fullana (Sala de Gramàtica)		

⁵ <http://www.ixent.org/19420707galinsoga.html>

QUADRE CRONOLÒGIC

DATA	COVA DE RAMON LLULL	SANTUARI DE CURA	ESCOLA DE GRAMÀTICA
1948		El bisbe Joan Hervàs beneeix el convent nou, l'hostal de pelegrins. S'havia fet la carretera nova (GM) (15 d'octubre).	
		Declaració del puig de Randa: interès paisatgístic	
1955		Coronació pontifícia de la Mare de Déu de Cura (GM) (5 de juny)	
1957	L'escultura de Ramon Llull ja havia estat objecte de vandalisme (GINARD 1957: 245-246)		
1965		Josep Ferragut restaura l'església. Es retira el retaule (GM)	
1966		Consagració solemne del temple (GM) (25 de març)	
2019	Tancament actual del recinte de la cova		

Autor dels textos: Pere Fullana Puigserver.

©Consell de Mallorca. Departament de Cultura, Patrimoni i Política Lingüística. Direcció Insular de Patrimoni, 2019.